

F I Ș A
raportului de activitate în anul 2022

Academician GUCEAC Ion, Secția de Științe Sociale, Economice, Umanistice și Arte

I. Activitate științifică (participarea în proiecte de cercetare)

1. Program de Stat (2020–2023), etapa anului 2022

Nr./o	Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Director/ executor
1.	20.80009.1606.15	Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului	executor

2. Alte tipuri de proiecte (de indicat: bilaterale, multilaterale, ITT etc.)

Nr./o	Cifrul proiectului	Denumirea proiectului	Perioada de realizare	Director/executor
	Proiect pentru obținerea granturilor pentru doctorat	Constituționalizarea dreptului la apă potabilă – unul dintre vectorii noi de dezvoltare a legislației Republicii Moldova. Punctaj de evaluare acumulat - 89,5 p.	2022-2026	

II. Activitatea în anul de referință (date statistice)

Monografii în ediții internaționale recunoscute (Springer etc.)	
Monografii în alte ediții din străinătate	
Articole în reviste cu factor de impact cu indicarea IF	
Articole în alte reviste editate în străinătate	
Monografii editate în țară	
Capitole în monografii internaționale	
Capitole în monografii naționale	2
Articole în reviste naționale, categoria A+	
Articole în reviste naționale, categoria A	
Articole în reviste naționale, categoria B+	
Articole în reviste naționale, categoria B	
Articole în reviste naționale, categoria C	
Articole în alte reviste naționale neacreditate	
Articole în culegeri internaționale	2
Articole în culegeri naționale	
Articole în materiale ale conferințelor internaționale	2
Articole în materiale ale conferințelor naționale / cu participare internațională	
Participare cu raport la foruri științifice internaționale: în străinătate / în Republica Moldova	3/3
Participare cu raport la foruri științifice naționale	3
Participare cu raport la foruri științifice cu participare internațională	
Numărul de cereri de brevetare prezentate	
Numărul de hotărâri pozitive obținute	
Numărul de brevete obținute	

Numărul de brevete implementate	
Editor culegeri de lucrări, inclusiv materiale ale conferințelor (cu indicarea numelui pe copertă)	
Articole / cărți de popularizare a științei	/1
Emisiuni radio/TV de popularizare a științei	
Publicații electronice (pentru revistele care nu dispun de varianta print)	

III. Rezultate științifice obținute în anul de referință (100-200 de cuvinte)

A fost argumentată oportunitatea identificării drepturilor somatice în calitate de categorie nouă de drepturi ale omului. În calitate de caracteristică definitorie ale drepturilor somatice a fost propusă natura constituțională a acestora, rădăcinile lor pornind de la dreptul la viață, consacrat în articolul 25 din Constituția Republicii Moldova.

A fost formulată definiția drepturilor somatice: ansamblu de drepturi și libertăți care oferă persoanei dreptul de a dispune de propriul corp, volumul și conținutul drepturilor respective fiind influențat de atitudini ideologice, dar și de progresele în biomedicină, genetică, transplantologie și alte științe

Au fost stabilite criteriile de clasificare a drepturilor somatice: după scopul propus (reproducere, eutanasiu, schimbare de sex etc.); după subiectul realizării, după momentul realizării (în timpul vieții unei persoane sau după moartea acesteia), în funcție de gradul de influență juridică din partea statului (drepturi somatice absolute și limitate).

Au fost stabilite obiectivele procesului de elaborare a politicilor de mediu: formarea unei viziuni ecologice a populației asupra mediului, însușirea standardelor de mediu de interacțiune în sistemul „natură – om – societate”; cooperarea constructivă a societății, statului, cetățenilor în protecția sănătății umane și a mediului natural; modernizarea sistemului de drept al mediului; transformarea factorilor de mediu și economici într-o componentă integrantă a dezvoltării economice și sociale a țării; realizarea dreptului inalienabil al fiecărui cetățean la un mediu favorabil și sigur

A fost demonstrat că procesul de menținere a ordinii sociale, trebuie să asigure: pacea și echitatea socială; protejarea cetățenilor împotriva oricăror încălcări ale drepturilor și intereselor legitime; crearea condițiilor necesare pentru un stil de viață decent, în special, pentru păturile social-vulnerabile ale populației; umanizarea tuturor aspectelor vieții sociale.

A fost argumentată necesitatea completării Constituției Republicii Moldova (art. 126) cu dispoziții care ar obliga statul:

- să contribuie la sporirea bunăstării întregii populații prin asigurarea și protejarea, în cel mai eficient mod posibil, a ordinii sociale;
- să asigure dreptul tuturor persoanelor la mijloace adecvate de subzistență, astfel încât acestea, prin ocupațiile lor, să își asigure mijloacele necesare pentru satisfacerea unui trai decent;
- să reducă la maxim inegalitatea în venituri și să elimine diferențele de statut social;
- să asigure ca funcționarea sistemului economic să nu conducă la concentrarea averii și mijloacelor de producție în detrimentul interesului general

IV. Activitate didactică, în 2022

Numărul cursurilor elaborate/ținute	
Denumirea cursurilor de licență elaborate/ținute	
USM, Ciclu I – licență, curs: Drept constituțional și Instituții politice. Partea I	
USM, Ciclu I – licență, curs: Drept constituțional și Instituții politice. Partea II	
Denumirea cursurilor de masterat elaborate/ținute	

USM, Ciclul II – masterat: Dimensiunea juridică a parlamentarismului contemporan Denumirea cursurilor de doctorat elaborate/ținute USM, Ciclul III – doctorat: Metamorfoza statului contemporan	
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de doctorat	5
Numărul persoanelor la care a fost conducător științific și care au susținut teza, fiind confirmată de ANACEC	1
Numărul total de persoane la care a fost conducător științific al tezei de masterat	6
Numărul manualelor, materialelor didactice elaborate și editate	1

Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate de ANACEC în anul 2022 sub conducerea membrilor secției

Numele și prenumele conducătorului	Instituția de învățământ superior	Pretendentul, Titlul tezei	Teză de doctorat/postdoctorat Teză de masterat
GUCEAC Ion	USM	OJOGA Mariana Garantarea realizării dreptului fundamental la proprietate de către autoritățile publice din Republica Moldova. Specialitatea: 552.01. Drept constituțional	Teză de doctorat
GUCEAC Ion	USM	ARAMĂ Igor Controlul de constituționalitate ca modalitate de asigurare a supremației constituției: tendințe și perspective	Teză de masterat
GUCEAC Ion	USM	CARA Victor Restrângerea legală a unor drepturi și libertăți fundamentale ale omului la controlul frontierei	Teză de masterat
		CARAMAN Tatiana	

GUCEAC Ion	USM	Controlul parlamentar asupra executării bugetului	Teză de masterat
GUCEAC Ion	USM	CIUMAC Roma Sistemul electoral al Republicii Moldova: realități și perspective	Teză de masterat
GUCEAC Ion	USM	MAȚARIN Alexandru Aspecte juridice ale dezvoltării regionale durabile a Republicii Moldova în context European	Teză de masterat
GUCEAC Ion	USM	SUHARENCO Sergiu Organizarea activității Parlamentului Republicii Moldova	Teză de masterat
GUCEAC Ion	USM	VĂRLAN Dan Puterea judecătorească în sistemul separației puterii în stat	Teză de masterat

V. Activitate managerială

Președinte al Seminarului științific de profil din cadrul Universității de Stat din Moldova la profilul 552. Drept public, specialitățile 552.01. Drept constituțional, 552.02. Drept administrativ, 552.03. Drept financiar (bancar, fiscal, vamal)

Președinte al Consiliului științific al Academiei de Administrare Publică

Membru al Consiliului pentru Dezvoltare Strategică Instituțională al ASEM

Membru al Comitetului științific al Conferinței științifico-practice internaționale "Teoria și practica administrației publice" (TPAP-2022). Ediția a XXVI-a. Chișinău, 2022

Membru al Comitetului științific al Conferinței internaționale Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare. 17-18 iunie 2022, USM, Chișinău

Membru al Comitetului organizatoric al Conferinței științifico-practice „Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: interferențe dintre drept și tehnologie”, Chișinău, 17 martie 2022, USM

Membru al Comitetului științific al Conferinței științifico-practice internaționale ”State, Security and Human Rights in the Digital Era”, Chisinau, 8-9 December 2022, USM

Membru al Comitetului științific al Conferinței științifice internaționale ” The present and the future of the legal order and human rights. From social, ethical and legal challenges to opportunities for development and cooperation”, Chisinau, 17-18 iunie 2022, USM

VI. Aprecierea și recunoașterea rezultatelor obținute (Premii, medalii, titluri, aprecieri pe portaluri specializate etc.).

--

Distincții obținute la expoziții și târguri de invenție

Nr. d/o	Denumirea expoziției, târgului	Participanții	Tematica prezentărilor	Distincții obținute
	Salonul Internațional de invenții ”TRAIAN VUIA”, Timișoara, 10 octombrie, 2022	Rodica Ciobanu, Ion Guceac , Elena Aramă, Andrei Negru, Veronica Mocanu, Natalia Creciun, Oleg Pantea, Ianuș Erhan, Svetlana Slusarenco	TRANZIȚIA SPRE O BUNĂ GUVERNARE ȘI PROTECȚIA EFICIENTĂ A DREPTURILOR OMULUI	Medalie de argint
	EURO INVENT, 14 edition. EUROPEAN EXHIBITION OF CREATIVITY AND INOVATION, Iași, 28 mai, 2022	Rodica Ciobanu, Ion Guceac , Elena Aramă, Andrei Negru, Veronica Mocanu, Natalia Creciun, Oleg Pantea, Ianuș Erhan, Svetlana Slusarenco	THE CURRENT MULTIDIMENSIONAL CONTEXT OF GOVERNANCE A	Medalie de aur
	International Exhibition INVENTCOR 3rd edition, 15-17.12.2022, Deva	Rodica Ciobanu, Ion Guceac , Elena Aramă, Andrei Negru, Veronica Mocanu, Natalia Creciun, Oleg Pantea, Ianuș Erhan, Svetlana Slusarenco	TRANSITION TOWARDS GOOD GOVERNANCE AND EFFICIENT PROTECTION OF HUMAN RIGHTS AND FREEDOMS	Medalie de aur

	Expoziția Internațională Specializată ”INFOINVENT”. Ediția a XVII-a, 17-20 noiembrie 2022	Rodica Ciobanu, Ion Guceac , Elena Aramă, Andrei Negru, Veronica Mocanu, Rodica Iordanov, Oleg Pantea, Ianuș Erhan, Oșana Chisari-Lungu, Svetlana Slusarenco, Natalia Creciun, Cristina Josan, Irina Pungă	Monografia ”Contextul multidimensional actual al guvernării și drepturilor omului în Republica Moldova”	Medalie de bronz
--	---	---	---	------------------

VII. Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor

nr	Numele, prenumele	Evenimentul (conferință, consiliu de susținere etc.)	Perioada	Calitatea (membru, președinte ș.a.)
	GUCEAC Ion	Ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.03 – Drept financiar pentru examinarea tezei de doctor în drept „REGLEMENTAREA JURIDICĂ A ACHIZIȚIILOR PUBLICE ECOLOGICE ȘI DURABILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA”, autor Uliana SÎRBU	USM, 20 iunie 2022	Președinte
	GUCEAC Ion	Ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.01. – Drept constituțional pentru examinarea tezei de doctor în drept ”FUNDAMENTELE CONSTITUȚIONALE ALE CĂILOR DE ATAC ÎN REPUBLICA MOLDOVA”, autor Iulian RUSANOVSKI		Președinte
	GUCEAC Ion	Ședința Seminarului		Președinte

		științific de profil la specialitatea 552.01. – Drept constituțional pentru examinarea tezei de doctor în drept „ASIGURAREA BUNEI ADMINISTRĂRI PRIN REALIZAREA DREPTURILOR GARANȚII”, autor Pavel Cătălin RADU		
--	--	--	--	--

Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale

nr	Numele, prenumele	Revista	Calitatea (membru, redactor, referent)
	GUCEAC Ion	Revista Studia Politologiczne, Polonia	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Международный научный журнал Право и Политология	Membru al Colegiului de redacție
		Revista metodico-științifică trimestrială Administrarea Publică	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Institutului Național de Justiție „Publicație Științifico-practică, informativă și de drept”	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Națională de Drept	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Științifică „Studia Universitatis Moldaviae (seria științe sociale)	Membru al Colegiului de redacție
		Revista științifică internațională Supremația dreptului	Membru al Colegiului de redacție
		Revista Procuraturii Republicii Moldova	Membru al Colegiului științific al publicației

VIII. Participări la foruri științifice:

Manifestări științifice internaționale (în străinătate)

Nr	Numele, prenumele, titlul științific participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportului susținut
----	--	--	-------------------------------------	--

1.	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	Conferință științifică Dreptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică, București	3 iunie 2022 – on-line	Interacțiunea om - mediu. Probleme cu caracter juridic
----	-----------------------------------	---	---------------------------	--

Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)

Nr	Numele, prenumele, titlul științific participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare țara	Perioada desfășurării evenimentului)	Titlul comunicării/raportul ui susținut
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	Conferința științifico- practică internațională Teoria și practica administrației publice (TPAP-2022), Ediția a XXVI-a, Chișinău, Republicii Moldova	20 mai, 2022	Restrângerea libertății de exprimare în dreptul internațional și în legislația
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	Conferința națională cu participare internațională „Integrare prin cercetare și inovare”	10-11 noiembrie 2022	Drepturile reproductive – dreptuuri fundamentale ale omului. Abordări doctrinare de ansamblu
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	International scientific and practical conference State, Security and Human Rights in the Digital Era. Chișinău	8-9 decembrie 2022	Dreptul la procreare – varietate de afirmare a drepturilor reproductive ale omului
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ., TROFIM Alina, doctor în biologie	International scientific and practical conference State, Security and Human Rights in the Digital Era. Chișinău.	8-9 decembrie 2022	Garantarea dreptului la apă potabilă sanogenă - condiție indispensabilă pentru asigurarea sănătății populației

Manifestări științifice naționale

	Numele, prenumele, titlul	Titlul manifestării	Perioada	Titlul
--	---------------------------	---------------------	----------	--------

Nr	științific participantului	organizatori/instituția organizatoare/țara	desfășurării evenimentului	comunicării/raportul ui susținut
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	Conferința științifico-practică Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: interferențe dintre drept și tehnologie, Chișinău	17 martie 2022	Drepturile somatice. Pledoarie pentru o nouă categorie de drepturi fundamentale

Manifestări științifice cu participare internațională

Nr	Numele, prenumele, titlul științific participantului	Titlul manifestării organizatori/instituția organizatoare/țara	Perioada desfășurării evenimentului	Titlul comunicării/raportul ui susținut
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	Sesiunea națională de comunicări științifice, cu participare internațională Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare, Chișinău	17-18 iunie 2022	Titlul comunicării orale Drepturile somatice. Concepte fundamentale
	GUCEAC Ion, acad., prof. univ.	Conferința științifică cu participare internațională Tranziția Republicii Moldova la standardele europene de ordine și securitate publică. Chișinău	12 octombrie 2022	Conceptul ordinii sociale în formula paradigmatică

IX. Promovarea rezultatelor obținute și a activității membrilor secției în mass-media

Emisiuni radio/TV de popularizare a științei (cu indicarea link-urilor de acces)

Nr	Nume, prenume	Emisiunea	Subiectul abordat

Articole de popularizare a științei (cu indicarea link-urilor de acces, după caz)

Nr.	Nume, prenume	Ziarul, publicația online	Titlul articolului

X. Activitatea membrilor AȘM în domeniul artei, culturii (cu indicarea link-urilor de acces, după caz)

Numele, prenumele autorului	Realizare, data, lucrarea	Implementarea

XI. Lista lucrărilor publicate în anul de referință

Manual:

GUCEAC, I. Tratat elementar de drept constituțional. Vol. II. Tipografi Centrală, Chișinău, 2022, 574 p. ISBN 978-9975-151-78-8.

Capitole în monografii:

GUCEAC I. Vectors of indispensable interaction between civil society and the rule of law. În: The rule of law - from its origins to the present, coord. Corina Adriana Dumitrescu et al. București, Pro Universitaria, 2022. ISBN 978-606-26-1591-8, p. 207-217.

GUCEAC I. Legalitatea, libertatea, democrația și birocrăția în administrația publică. În: Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor și libertăților omului / Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova; coordonator: Rodica Ciobanu. – Chișinău: Cartea Juridică, 2022 (Lexon-Prim). – 256 p. ISBN 978-9975-3418-4-4. (p. 61-76).

Articole în culegeri și material ale conferințelor (naționale/internaționale)

GUCEAC I. Garantarea libertății de opinie și de exprimare. Explicații cu privire la standardele internaționale și practicile europene relevante. Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală: Materialele conferinței științifico-practice internaționale. Coordonator: Rodica Ciobanu; colegiul de redacție: Andrei Negru [et al.]. – Chișinău: CEP USM, 2022. 531, p. 20-30. ISBN 978-9975-159-32-6.

GUCEAC I. Drepturile somatice. Pledoarie pentru o nouă categorie de drepturi fundamentale. Cadrul Consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: interferențe dintre drept și tehnologie. Materialele conferinței științifico-practice. Chișinău, 2022, 220 p., p. 9-17. ISBN 978-9975-159-88-3.

12 ianuarie 2023

Acad., prof. univ. GUCEAC Ion